

Sygn. akt I KZ 16/20

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki

w sprawie **J. G.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 9 lipca 2020 r.,

zażalenia skazanego na zarządzenie upoważnionego sędziego Sądu Okręgowego w O. z dnia 22 kwietnia 2020 r., sygn. akt VII Ka (...),

w przedmiocie odmowy przyjęcia osobistej kasacji skazanego od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 17 października 2019 r., sygn. akt VII Ka (...), jako niedopuszczalnej z mocy ustawy

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

W dniu 28 października 2019 r. J. G. wniósł osobistą kasację od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 17 października 2019 r., sygn. akt VII Ka (...), utrzymującego w stosunku do niego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w M. z dnia 11 czerwca 2019 r., II K (...). Nadto, skazany ten złożył wniosek o przyznanie mu obrońcy z urzędu celem sporządzenia kasacji. Wyznaczony z urzędu obrońca sporządził opinię o braku podstaw do wniesienia kasacji, o czym poinformowano skazanego. Następnie zarządzeniem z dnia 10 lutego 2020 r. wezwano skazanego do uzupełnienia braku formalnego jego osobistej kasacji przez sporządzenie i podpisanie skargi przez wyznaczonego z wyboru obrońcę w terminie 30 dni pod rygorem odmowy jej przyjęcia. Wezwanie to J. G. odebrał w dniu 14 lutego 2020 r. W odpowiedzi na to skazany zakwestionował jedynie prawidłowość wykonywania obowiązków przez wyznaczonego mu wcześniej obrońcę z urzędu, domagając się ustanowienia mu nowego obrońcy z urzędu. Wobec powyższego, zaskarżonym zarządzeniem z dnia 22 kwietnia 2020 r., na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w

zw. z art. 429 § 1 k.p.k., odmówiono skazanemu przyjęcia jego osobistej kasacji, jako niedopuszczalnej z mocy ustawy.

Na zarządzenie to J. G. złożył zażalenie. Zakwestionował w nim w ogóle fakt wniesienia osobistej kasacji oraz podważał sposób wykonania obowiązków przez wyznaczonego mu obrońcę z urzędu. W konkluzji wniósł o wyznaczenie mu kolejnego takiego obrońcy, który podpisze się pod kasacją.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przedmiotowe zażalenie uznać trzeba za całkowicie bezzasadne, choć z urzędu należy stwierdzić, że doszło do uchybienia przepisom procesowym, co jednak nie miało wpływu na treść zaskarżonego zarządzenia. Prawdłowo bowiem odmówiono przyjęcia kasacji własnej skazanego, ale wadliwie przyjęto, jako podstawę tej decyzji, art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. na skutek uznania, że skarga ta jest niedopuszczalna. Przypomnieć na wstępie trzeba, że art. 526 § 2 k.p.k. wyraźnie przewiduje, iż jeżeli kasacja nie pochodzi od prokuratora, Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich albo Rzecznika Praw Dziecka, powinna być sporządzona i podpisana przez adwokata, radcę prawnego albo radcę Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Odnosząc więc powyższe do realiów niniejszej sprawy, stwierdzić trzeba, że prawidłowo zatem wezwano J. G. do usunięcia wskazanego wcześniej braku formalnego jego osobistej kasacji. Z uwagi na fakt, że powyższego braku skazany w określonym mu terminie jednak nie uzupełnił, w pełni zasadnie odmówiono przyjęcia sporządzonej przez niego skargi. Rzecz jednak w tym, że podstawą decyzji o odmowie przyjęcia kasacji powinno być nieuzupełnienie przez skazanego w określonym mu terminie braku formalnego jego osobistej skargi w postaci sporządzenia i podpisania jej przez podmiot fachowy. Nie można bowiem twierdzić, że wywiedziona w sprawie kasacja jest niedopuszczalna z mocy ustawy, skoro wniesiono ją od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie, od którego kasacja właśnie przysługuje (art. 519 k.p.k.), a uprawnienie do jej wniesienia wyraźnie przewidziane zostało dla stron (art. 520 § 1 k.p.k.). Natomiast sporządzona osobiście przez niefachową stronę kasacja dotknięta jest jedynie wskazanym wcześniej brakiem formalnym, i w razie jego nieuzupełnienia w określonym przez organ terminie, powinno z tej właśnie przyczyny nastąpić odmówienie jej przyjęcia na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 120 § 2 k.p.k.

Podawane zaś w niniejszym zażaleniu okoliczności dotyczące nieprawidłowego jakoby sposobu wypełniania obowiązków przez wyznaczonego skazanemu poprzednio obrońcy z urzędu nie mogą skutecznie podważyć zaskarżonego zarządzenia. We wniesionym zażaleniu kwestionować można bowiem jedynie prawidłowość zaskarżonego zarządzenia. Od razu zastrzec przy tym należy, że nie jest obecnie kompetencją Sądu Najwyższego merytoryczna ocena stanowiska obrońcy wyznaczonego skazanemu z urzędu co do braku zaistnienia podstaw do wniesienia kasacji. Tak jak i organ procesowy wyznaczający obrońcę z urzędu nie ma prawnej możliwości spowodowania sporządzenia przez niego kasacji. Jest on bowiem wyznaczany nie dla każdorazowego sporządzenia takiej skargi, lecz dla zbadania, czy zachodzą w ogóle ku temu podstawy. Podkreślić jednak trzeba, że materiały tej sprawy dowodzą, iż obrońca z urzędu zapoznał się z aktami sprawy i sporządził opinię o braku podstaw do wniesienia kasacji. Do sposobu wykonywania przez obrońcę z urzędu jego obowiązków żadnych zastrzeżeń nie zgłaszał organ go ustanawiający, co wprost wynika z decyzji z dnia 27 lutego 2020 r. o nieuwzględnieniu wniosku skazanego o wyznaczenie mu kolejnego obrońcy z urzędu. Skazany został już również pouczone, że brak jest podstaw prawnych do powołania mu kolejnego obrońcy z urzędu. Z uwagi zaś na fakt, że kasacja jest wysoce sformalizowanym nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, tylko podmioty fachowe uprawnione są do jej sporządzenia i podpisania w imieniu strony, która nie jest w stanie – jako nieprofesjonalista – ocenić samodzielnie zaistnienia warunków jej złożenia.

Mając na uwadze przytoczone tu okoliczności stwierdzić należy, że osobista kasacja skazanego dotknięta jest brakiem formalnym, który uniemożliwia nadanie jej biegu (art. 120 § 2 k.p.k.), a zatem prawidłowo odmówiono jej przyjęcia.

Z tych wszystkich względów orzeczono, jak na wstępie.